

VESNICE MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE ROKU 2024

Obsah

Úvodní slovo předsedkyně krajské komise.	2
O soutěži.	4
Informace o ročníku 2024	5
Ocenění udělovaná v krajském kole	6
Krajská hodnotitelská komise	8
Výsledky krajského kola.	9
Soutěžící obce	10

Úvodní slovo předsedkyně krajské komise

Vážení spoluobčané Moravskoslezského kraje, vážení účastníci soutěže Vesnice roku 2024,

letošní ročník hodnocení Vesnice roku v Moravskoslezském kraji byl mimořádný. Přihlásilo se rekordních 18 obcí, což je třikrát více, než v loňském roce a důkazem, že soutěž žije! Děkuji všem hodnotícím komisařům nejen za vytváření příjemné a srdečné atmosféry při návštěvách obcí, ale také za zodpovědný a objektivní přístup k hodnocení. A věřte, že bylo nelehké srovnávat různorodé obce, nejen do velikosti, počtu či složení obyvatel. Každopádně jsme se shodli, že všichni letošní účastníci se přihlásili právem a mají co ukázat. Každá vesnice na nás svým způsobem zapůsobila a splnila těžký úkol zvládnout odprezentovat svou obec v tom nejlepším světle v čase 120 minut, kdy jsme měli možnost alespoň na chvíli nasát atmosféru dané obce, poznat místní tradice, zvyklosti nebo ochutnat regionální výrobky.

Osobně budu dlouho vzpomínat na Choltický mlýn v Litultovicích, rozhlednu ve Starých Těchanovicích, prezentaci skautů ve Spálově, úžasnou průvodkyni v rodném domě J. G. Mendela ve Vražném, zpěv seniorů na zámku v Hnojníku, návštěvu Pony klubu ve Vělopolí, úžasné retro kino v Janovicích, otužilce a otužínky ve Smilovicích, lidového vypravěče na Ostravici, návštěvu malého vinohradu v Palkovicích, moderní školku v Žabni, ukázkou ochotnického divadla Divoch ve Vřesině, dojemný zpěv scholy v kostele v Bukovci, Lesopark v Dobraticích, Dobrosad v Dobré, rychlou jízdu v amerických vozech ve Stříteži, vystoupení dětí ze školky v Dívčím Hradu nebo folklórní vystoupení v Bolaticích.

Po dlouhých 5 hodinách zodpovědného rozhodování jsme vybrali vítěze Zlaté stuhy. Moc gratuluji Palkovicím k získání nejvyššího ocenění v Moravskoslezském kraji a přeji hodně štěstí při celostátním hodnocení! Také gratuluji Bukovci k získání Modré stuhy za společenský život, Smilovicím k Bílé stuze za činnost mládeže, Bolaticím k Zelené stuze za péči o zeleň a životní prostředí, Vělopolí k Oranžové stuze za spolupráci obce se zemědělci, Litultovicím k letošní nově udělované Fialové stuze za inovativní obec. Blahopřeji Dívčímu Hradu k získání ceny Naděje pro živý venkov! Snažili jsme se spravedlivě nějakým způsobem ocenit všechny účastníky, proto gratuluji i dalším obcím k získání menších ocenění a diplomů.

V neposlední řadě děkuji všem účastníkům letošní soutěže Vesnice roku, starostkám, starostům, zastupitelům, členům spolků a aktivním občanům. Znovu jsem si potvrdila, že nejdůležitějším článkem našich vesnic jsou lidé. I kdyby každá obec byla sebevíc „vyšperkovaná“, bez vás, aktivních občanů, vaší energie, nadšení a práce by náš venkov nevzkvétal!

Přeji našemu Moravskoslezskému kraji jen to nejlepší, bo u nás je moc fajn!

S úctou,

Andrea Lorková
starostka obce Závada

O soutěži

Soutěž Vesnice roku v Programu obnovy venkova je každoročně vyhlašována již od roku 1995. Cílem této soutěže je snaha povzbudit obyvatele venkova k aktivní účasti na rozvoji svého domova, zveřejnit rozmanitost a pestrost uskutečňování programů obnovy vesnic a upozornit širokou veřejnost na význam venkova, ale také snaha vyzdvihnout aktivity obcí, jejich představitelů a občanů, kteří se snaží nejen zvelebovat svůj domov, ale rozvíjejí i místní tradice a zapojují se do společenského života v obci.

Do soutěže se mohou přihlásit všechny obce, tedy i města a městyse, které mají nejvýše 7 500 obyvatel a zpracovaly strategický dokument zabývající se rozvojem obce.

Soutěž byla poprvé vyhlášena Spolkem pro obnovu venkova ČR v roce 1995 pod názvem Soutěž o nejzdařilejší program obnovy vesnice. Od roku 1996 je jedním z vyhlašovatelů Ministerstvo pro místní rozvoj ČR a Svaz měst a obcí ČR. Ministerstvo zemědělství se mezi vyhlašovatele připojilo v roce 2007.

Organizace soutěže probíhá ve dvou kolech – krajském a celostátním. Všechny přihlášené obce jsou nejprve hodnoceny v krajském kole. Do celostátního kola pak postupuje za každý kraj vždy maximálně jedna obec, které byla udělena Zlatá stuha v krajském kole. V rámci celostátního kola jsou vyhodnocena první tři místa. Obce přihlášené do soutěže jsou hodnoceny v následujících oblastech: koncepční dokumenty, společenský život, aktivity občanů, podnikání, péče o stavební fond a obraz vesnice, občanská vybavenost, inženýrské sítě a úspory energií, péče o veřejná prostranství, přírodní prvky a zeleň v obci, péče o krajinu, připravované záměry a informační technologie obce.

Vítěz celostátního kola soutěže postupuje do soutěže Evropská cena obnovy vesnice. Tuto soutěž vyhlašuje Evropská pracovní společnost pro rozvoj venkova a obnovu vesnice (Europäische Arbeitsgesellschaft Landentwicklung und Dorferneuerung ARGE) ve dvouletém intervalu.

Informace o ročníku 2024

Soutěž Vesnice roku v Programu obnovy venkova je každoročně vyhlašována již od roku 1995. Cílem této soutěže je snaha povzbudit obyvatele venkova k aktivní účasti na rozvoji svého domova, zveřejnit rozmanitost a pestrost uskutečňování programů obnovy vesnic a upozornit širokou veřejnost na význam venkova, ale také snaha vyzdvihnout aktivity obcí, jejich představitelů a občanů, kteří se snaží nejen zvelebovat svůj domov, ale rozvíjejí i místní tradice a zapojují se do společenského života v obci.

Dne 6. března 2024 byl v prostorách Senátu Parlamentu České republiky za účasti vyhlašovatelů a spoluvyhlašovatelů soutěže a zástupců Stálé komise Senátu pro rozvoj venkova vyhlášen v pořadí již **28. ročník** soutěže Vesnice roku v Programu obnovy venkova.

28. ročník je spjat s celou řadou změn a inovací. Ministerstvo pro místní rozvoj připravilo nové ocenění v podobě fialové stuhy za inovativní řešení, se kterou se pojí odměna formou dotace v hodnotě 300 000 Kč. U dalších stávajících stuh a ocenění došlo k navýšení částek finančních ocenění. Další novinkou je elektronizace přihlašovacího procesu. Obce se do soutěže nově hlásí výhradně vyplněním elektronické přihlášky.

Příjem přihlášek do 28. ročníku soutěže Vesnice roku 2024 byl ukončen v pátek 26. dubna 2024. Do soutěže se přihlásilo celkem 196 obcí z celé České republiky. Oproti loňskému ročníku, kdy se přihlásilo 175 obcí, je to nárůst o 21 obcí. Nejvíce obcí se přihlásilo v Karlovarském kraji (22). Největší obcí co do počtu obyvatel jsou Bolatice z Moravskoslezského kraje s 4 501 obyvateli, nejmenší obcí jsou Plchovice z Pardubického kraje s 68 obyvateli. Největší nárůst v počtu přihlášených obcí oproti loňskému ročníku zaznamenal Moravskoslezský kraj, jedná se o nárůst o 200 % z 6 přihlášených obcí v minulém roce na 18 obcí v letošním roce.

V Moravskoslezském kraji se do ročníku 2024 přihlásily tyto obce:

Bolatice	Janovice	Staré Těchanovice
Bukovec	Litultovice	Střítež
Dívčí hrad	Ostravice	Vělopolí
Dobrá	Palkovice	Vražné
Dobratice	Smilovice	Vřesina (u Ostravy)
Hnojník	Spálov	Žabeň

Ocenění udělovaná v krajském kole

Ocenění udělovaná v krajském kole:

Zlatá stuha – za vítězství v krajském kole

Nejvyšší ocenění získá obec, která se nejlépe a vyváženě prezentuje ve všech posuzovaných oblastech. Hodnotitelská komise sleduje úroveň společenského života v obci, aktivity občanů, celkový obraz vesnice, občanskou vybavenost a infrastrukturu, spolupráci s podnikateli v obci, veřejná prostranství, péči o zeleň a krajinu a v neposlední řadě také koncepční dokumenty obce.

Modrá stuha – za společenský život

Ocenění zpravidla získá obec jako celé společenství, nejen jako samospráva. Znakem společenského života vesnice je mj. to, že její vytvářejí lidé nejen pro ostatní, ale i pro sebe. V oceněné obci bývá řada spolků tradičních i novodobých, udržují se a obnovují tradice a obyčejy. V ocenění je důležitá péče o duchovní hodnoty obce a návaznost na tradice. Obce v pohraničí a v blízkosti měst mají situaci těžší, nicméně i zde již nové generace tvoří nový život v obci navazující na staré rytmy. Pro posouzení kontinuity společenského života jsou důležité kroniky obecní i spolkové, autentické akce spolků i dokumenty obce. Významným subjektem je škola, která bývá kritickým místem života obce.

Bílá stuha – za činnost mládeže

Obec oceněná touto stuhou prokazuje zapojení dětí a mládeže do života obce a koncepční podporu jejího zájmu o venkovskou společnost. Oceňovány jsou aktivity výchovy mladé generace místními spolky, práce s dětmi v knihovně, vytváření podmínek pro trávení volného času. Významným přínosem jsou úspěchy mladých lidí a jejich trvalý zájem o život a rozvoj obce, mezigenerační setkání, mimoškolní činnost dětí a dobré příklady trvalé práce s dětmi a mládeží v místě.

Zelená stuha – za péči o zeleň a životní prostředí

Ocenění je pro obec, která by měla koncepčně rozvíjet zeleň v obci, pečovat o dřeviny a prostranství se zajištěním odbornosti a prokazovat cit pro místní venkovský charakter sídla. Druhou stránkou je výchova veřejnosti ke vztahu k životnímu prostředí obce a jejího zapojování do jeho tvorby. Důležité je pojetí veřejných zelených ploch a zapojení dalších prvků pro plnění funkcí odpočinku a setkávání veřejnosti, místně odpovídající skladba zeleně, venkovský ráz. Oceňovány jsou i snahy o revitalizaci navazující otevřené krajiny, výsadby tradičních stromořadí a obnova druhové skladby. Je kladen důraz na dlouhodobý a koncepční pohled a na plánování zeleně v obci a výchovu nejmladších generací.

Oranžová stuha – za spolupráci obce a zemědělského subjektu

Oceňovány jsou pozitivní stránky spolupráce zemědělských subjektů hospodařících v krajině se samosprávami. Toto ocenění je zaměřeno také na hledání nových forem spolupráce při správě venkovského prostoru. Mezi oblasti posuzovaných kritérií patří: podíl místních zemědělských subjektů na zaměstnanosti obyvatel obce, péče o veřejná prostranství a kulturní krajinu, koncepční dokumenty a společné projekty, místní produkty a jejich marketing, využití netradičních zdrojů energie a nezemědělské aktivity.

Fialová stuha – za inovativní obec

Oceněná obec využívá nové technologické nástroje a inovativní přístupy, zvláště ty založené na digitalizaci, pro dosažení vyšší kvality života a veřejných služeb. Mezi tyto nástroje a přístupy může spadat např. inteligentní osvětlení, digitální povodňový plán, coworkingová centra, komunitní/komunální energetika, fotovoltaika, elektromobilita, obecní taxi, kooperativní inteligentní dopravní systémy, samoobslužné obchody, e-medicina, environmentální výchova, komunitní plánování, inteligentní krizové řízení, monitoring kvality životního prostředí atd.

Cena naděje pro živý venkov – za místní spolkový život a občanskou společnost v obcích

Symbolem této ceny je duha, která symbolizuje občanskou společnost. Záštitu nad touto cenou převzalo Sdružení místních samospráv ČR, které je přesvědčeno, že pro každou obec je klíčová aktivita místních spolků a zájmových sdružení. Ty představují místní život v obci, jsou nespornými nositeli místní kultury, společenského života a občanské společnosti.

Další ocenění

Diplomy jako např. za vesnickou knihovnu, vzorné vedení kroniky, rozvíjení lidových tradic, kvalitní květinovou výzdobu v obci (Fulínova cena), příkladnou péči o historickou zástavbu obce, apod.

Zlatá cihla

Ocenění příkladných staveb realizovaných v duchu Programu obnovy venkova, které si zaslouží zveřejnění a propagaci v každoročně vydávané propagační publikaci „Venkovské stavby“.

Uděluje se ve třech kategoriích:

A – obnova, či rekonstrukce památkově chráněných objektů a památek místního významu,

B – obnova, či rekonstrukce staveb venkovské zástavby,

C – nové venkovské stavby

Další zajímavé informace o soutěži, podmínky a aktuality ze soutěže jsou dostupné na webových stránkách soutěže <https://vesniceroku.cz/>.

Krajská hodnotitelská komise

Krajskou hodnotitelskou komisi tvořilo 11 hodnotitelů. Byla složena ze zástupců vyhlášovatelů a spoluvyhlašovatelů. Komise přihlášené obce navštívila v těchto termínech: 14. a 15. 5. 2024, 3. 6. až 5. 6. 2024.

Krajská hodnotitelská komise pracovala ve složení:

Andrea Lorková, předsedkyně komise, starostka obce Závada, vítěz krajského kola soutěže v roce 2022

Robert Borski, místopředseda komise, starosta obce Hrádek, vítěz krajského kola soutěže v roce 2023

Ivana Kašparová, tajemnice, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Vanda Myšáková, Ministerstvo zemědělství

Věra Szkanderová, Svaz měst a obcí ČR, starostka obce Písek

Dana Schreierová, Spolek pro obnovu venkova ČR, starostka obce Neplachovice

Michal Dresler, Sdružení místních samospráv ČR, starosta obce Kujavy

Tomáš Nitra, Ministerstvo kultury a Národní památkový ústav

Petr Ondruška, Ministerstvo životního prostředí, Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu

Radka Krejčí, Svaz knihovníků a informačních pracovníků

Jarmila Csanková, Moravskoslezský kraj

Výsledky krajského kola

Výsledky 28. ročníku krajského kola soutěže Vesnice roku 2024

Zlatá stuha

1. místo v krajském kole – obec Palkovice

2. místo v krajském kole – obec Hnojník

3. místo v krajském kole – obec Vražné

Modrá stuha za společenský život

obec Bukovec

Zelená stuha za péči o zeleň, krajinu, veřejná prostranství a životní prostředí

obec Bolatice

Bílá stuha – za činnost mládeže

obec Smilovice

Oranžová stuha – za spolupráci obce a zemědělského subjektu

obec Vělopolí

Fialová stuha – za inovativní obec

obec Litultovice

Cena naděje pro živý venkov

obec Dívčí Hrad

Vesnická knihovna roku

obec Hnojník

Zlatá cihla v Programu obnovy venkova – ocenění příkladných staveb realizovaných v duchu Programu obnovy venkova

Kategorie A – obec Bolatice – Bolatický skanzen

Kategorie B – obec Dobratice – Areál TJ Dobratice s lesoparkem

Kategorie C – obec Střítež – Domov pro seniory

Bolatice

Okres: Opava

Počet obyvatel: 4 501

Katastr obce: 13,24 km²

Starosta: Herbert Pavera

<https://www.bolatice.cz/>

Starobylá slezská obec Bolatice leží v jižní části Hlučínské pahorkatiny necelých 6 km na severovýchod od města Kravař ve Slezsku, nedaleko hranic s Polskem. Rozlehlým úrodným polím vytváří na severovýchodě zelenou korunu veliký Chuchelenský les a les Bažantnice. Obec je jednou z největších obcí v Hlučínském regionu. Je členem MAS Hlučínsko, Sdružení obcí Hlučínska a Národní sítě zdravých měst.

Obec prošla pohnutou historií. V roce 1742 připadla Prusku, v roce 1920 se vrátila zpět do majetku Československa, od roku 1938 přináležela Německu a teprve od roku 1945 se stala natrvalo součástí Československa. Během 2. světové války byla obec Bolatice více jak z 80 % zničena, a to se výrazně podepsalo na vzhledu obce. Všechny domy byly vybudovány nově či přestavěny. V posledních několika letech probíhá v obci také významná výstavba nových rodinných domů a počet obyvatel pravidelně stoupá. I přes všechny životní strasti si obyvatelé obce udrželi typické vlastnosti – smysl pro pořádek a pracovitost.

V Bolaticích to kulturně žije. Velmi bohatý společenský život dokládá více než 100 akcí ročně. Mezi nejnavštěvovanější patří Kácení máje, Den Země či Dožínky. V obci Bolatice mohou místní obyvatelé využít několika areálů pro sport nebo relaxaci, hřiště FK Bolatice, koupaliště, několik sportovních hřišť, posiloven a fit parků. V rámci zachování tradic v obci se podařilo vybudovat v selské usedlosti

skanzen lidových tradic, který mapuje život ve vesnici před 100 a více lety. V posledních letech byl skanzen rozšířen o nové expozice – sbírka kamenů a souvků a ukázka pravěkého života a experimentální archeologie.

V obci se dále nachází kostel, knihovna, komplex budov základní a mateřské školy, dvě hasičské zbrojnice, 4 kaple, koupaliště, sauna, solárium, solná jeskyně, miniarboretum, kulturní dům, kino, a obecní úřad, který sídlí v budově bývalého barokního zámku.

Obec Bolatice připravovala od roku 2001 vybudování průmyslové zóny s rozlohou 16 ha. V této zóně nyní působí více jak dvacet investorů a je již téměř plně obsazena. Tyto firmy vytvořily v obci 1 700 pracovních míst. Obec Bolatice bezplatně umožňuje podnikatelům propagovat své produkty či služby na webových stránkách obce. Zástupci obce Bolatice se také schází se zástupci podnikatelské veřejnosti. Obec Bolatice je také velmi dobře dopravně dostupná ve směru na Opavu a Ostravu a Kravaře jak prostřednictvím vlakových, tak autobusových spojů.

Obec poskytuje občanům nízkouročné půjčky na zateplení domů, výměnu oken, ekologické kotle. Ve spolupráci s VŠB-TU Ostrava je v obci monitorována kvalita ovzduší, na základě této spolupráce byl vytvořen Akční plán pro ovzduší. Od roku 2018 provozuje obec vlastní službu Senior TAXI Bolatice.

Bukovec

Okres: Frýdek-Místek
Počet obyvatel: 1 372
Katastr obce: 17,05 km²
Starostka: Monika Czepczorová
<https://www.bukovec.cz/>

Bukovec je malá podhorská vesnice chráněná hřebeny Beskyd, je zároveň nejvýchodnější obcí ČR a první obcí, kterou protéká řeka Olše na českém území. Nachází se zde rovněž památný strom jilm horský, největší a nejstarší jilm v ČR. První písemná zmínka o Bukovci pochází z roku 1353. Obec Bukovec je členem MAS Jablunkovsko a Sdružení obcí Jablunkovska.

Turisté i místní si zde užívají nádherné výhledy, krásu zdejší přírody, obdivují poutavou historii a životní styl zdejších „Horalů“. Lidé zde často tvrdě a poctivě pracují, udržují políčka zděděná po předcích. Stále je zde živá snaha udržet si svůj jazyk „po naszymu“ i náboženství předků, tradice a lidové obyčeje. Pro zdejší obyvatele je víra podstatnou součástí jejich životů a ukázkově opečovávají kostel Nanebevzetí Panny Marie a další náboženské symboly v obci. V Bukovci máte jednoduše pocit, že se zastavil čas.

Obec je mezinárodně velmi aktivní. Pro své projekty s polskými a slovenskými partnery využívá jak program Interreg, tak například Erasmus pro vzdělávací aktivity. Nejaktuálnější připravovaný projekt s obcí Dębowiec nese název „Po stopách kultury a tradice“. Obec samotná také připravuje projekt s názvem „Veřejné prostranství v centru obce Bukovec“. Cílem návrhu je vytvoření nového centra obce v blízkosti obecního úřadu.

Bukovec každoročně ožívá prostřednictvím kulturních a společenských akcí. Organizuje pravidelně divadelní představení v nářečí „po naszymu“, historické besedy či „Přebor v ručním kosení na nejvýchodnější louce“. Účastníci zde soutěží v sečení louky tradičním způsobem, tedy kosami. Vyhlášeným se stal již dlouhodobý Plackovy festival, na který se sjíždí přes tři tisíce nadšenců každý rok.

V obci se nachází vše potřebné pro spokojený život místních obyvatel a turistů. Jsou zde dvě základní a mateřské školy (jedna s polským jazykem vyučovacím), tělocvična, lyžařský areál Kempaland, in line stezka, půjčovna elektrokol, edukační hřiště, knihovna, obchody či speciální místo pro oddávání s názvem „U Šípkové Růženky“. V obci je dále k dispozici travnaté hřiště TJ Beskyd Bukovec a společenské sály. Obec kříží několik cykloturistických a turistických tras. Nejvýznamnější turistickou trasou je „Naučná trasa k nejvýchodnějšímu bodu České republiky“.

Od loňského roku je obec nabízí službu TeleMedPoint, která se nachází přímo v budově Obecního úřadu. Všichni obyvatelé obce a okolí si mohou změřit fyziologické funkce, například sledovat krevní tlak, hladinu cukru v krvi, saturaci, funkci plic, srdeční funkci, teplotu a tělesnou hmotnost. Provoz TeleMedPointu zajišťují místní zdravotní sestry a zaměstnanci obecního úřadu.

Dívčí Hrad

Okres: Bruntál
Počet obyvatel: 318
Katastr obce: 12,05 km²
Starosta: Jan Bezděk
<https://www.divcihrad.cz/>

Obec Dívčí Hrad se nachází v osoblažském výběžku nedaleko státní hranice s Polskem. Její zástavba probíhá především podél hlavních cest a říčky Osoblahy. Ráz okolní krajiny reprezentuje mírně zvlněný reliéf jindřichovské pahorkatiny přecházející v osoblažskou nížinu. Na severní hranici katastru obce se nachází Hraniční kopec (352 m n. m.), na východě, nad osadou Sádek, vrch Dubovec (336 m n. m.). Obec je součástí mikroregionu – Sdružení obcí Osoblažska a mikroregionu Krnovska.

Počátky existence samotné obce Dívčí Hrad jsou vzhledem k míře dochovaných pramenů zahaleny tajemstvím. Nejstarší známé osídlení tohoto území nám dnes poskrovnu dokresluje archeologické nálezy z období eneolitu (pozdní doby kamenné). Na přelomu 12. a 13. století představovalo toto území pestrou a nevyrovnanou mozaiku pralesních hvozdů s ostrůvkovitým osídlením, dotknutou alespoň částečnou lidskou činností.

Původní zástavba obce byla po II. světové válce skoro zničena. Obec má tak ve svém středu bytové domy, v ostatních částech pak rodinné domy. Obec se celkem stará o 67 bytových jednotek. A to nejen tak, že vybírá nájemné, ale také zpátky investuje do zateplení domů, výmalby společných prostor,

výstavby a rekonstrukce související infrastruktury nebo do oprav daných bytových jednotek.

I přes nízký počet obyvatel obce se místní umí bavit. Obec pořádá řadu společenských akcí jako například Festival pod zámekem, či Guláš bez hranic, na které se sjíždí lidé z okolních vesnic a měst. Díky nadprůměrnému zastoupení zeleně má obec velké předpoklady k rozvoji cestovního ruchu. Největším lákadlem je rozmanitá a členitá krajina a široká síť turistických i cyklistických tras.

V obci je k dispozici obchod s potravinami, pošta, knihovna, informační centrum, kulturní sál, fotbalové hřiště a mateřská škola. Dominantou obce je renesanční zámek Dívčí Hrad v soukromém vlastnictví. Stavba figuruje v seznamu kulturních památek ČR a v současnosti prochází postupnou rekonstrukcí.

V obci se řeší energetické úspory formou přípravy na komunitní energetiku. Momentálně je připravován projekt na rekonstrukci budovy obecního úřadu, instalaci fotovoltaiky a nabíjecí stanice pro elektromobily. Obec skrze Osoblažský cech, z.ú., který založila s dalšími obcemi, podporuje Sladké Osoblažsko, s.r.o., které z místních surovin zpracovává džemy, marmelády a pečené čaje.

Dobrá

Okres: Frýdek-Místek
Počet obyvatel: 3 248
Katastr obce: 8,73 km²
Starosta: Jiří Carbol
<https://www.dobra.cz/>

Obec Dobrá se nachází v Těšínském Slezsku, asi 6 km východně od Frýdku-Místku. Dobrá se rozkládá na čtvrtohorních naplaveninách v podhůří Beskyd, v údolí řeky Morávky, mezi Vrchy (nejvyšší bod Dobrá 385 m n. m.) a Skalickou strážnicí (438 m n. m.). Obec je součástí MAS Pobeskydí, Sdružení obcí povodí Morávky a Euroregionu Beskydy.

Před osídlováním kraje až sem zasahoval beskydský prales. Na prastarý původ obce upomíná již jen její půdorys s dodnes patrnou lánovou výměrou typickou pro kolonizační vsi 13. století a tvrziště místo po středověké tvrzi u řeky Morávky. Původní název obce byl Dobrá Zemica. Koncem 19. století nastal v obci Dobrá rozmach řemesel, obchodu a také spolkového života, zejména ochotnického divadla. V blízkosti se nachází dva, z hlediska trhu práce významné subjekty, a to automobilka Hyundai a pivovar Radegast v Nošovicích.

Obec Dobrá je napojena na moderní silniční a železniční síť, což zaručuje její výbornou dostupnost. Rovněž její strategická poloha nedaleko města Ostravy, a zejména bezprostřední blízkost statutárního města Frýdek – Místek, nabízí bohaté možnosti pro rozvoj podnikání, příliv investic a vytváření trvale udržitelných pracovních míst.

Okolní příroda a blízkost Beskyd nabízí obyvatelům obce i jejím návštěvníkům mnohostranné

vyžití. Okrajem Dobré prochází okružní modrá turistická trasa k přehradě Bašce a na Skalickou strážnici, dále zde vede naučná stezka spojující zajímavosti v Dobré (kostel sv. Jiří, bývalá Ondrášova krčma, kde pobýval zbojník Ondráš). Obcí prochází také velká řada cyklotras. Velkou společenskou událostí v obci je tradiční pouť („odpust“), která se koná vždy neděli po svátku sv. Jiří (24. dubna) a Velká doberská pouť na konci prázdnin.

V obci Dobrá se nachází mateřská škola a devítiletá základní škola. V loňském roce byla realizována přístavba mateřské školy, která je vybavena dle moderních standardů. Základní škola je spádovou školou pro další 3 obce. V obci se nachází také řada sportovních hřišť, kostel, kaple či knihovna. Obec plánuje řešit fotovoltaiku na budovy obecního úřadu. Plánuje se též zateplení obecního domu určeného pro bydlení seniorů.

Obec má zpracovanou studii ozelenění centra obce. Komise rady obce pravidelně organizuje EKO dny, a společně s občany provádí úklid v okrajových částech obce a v okolí obce Morávky. V letošním roce začala akce na obnovu obecního sadu. Na území obce Dobrá se nachází několik zvláště chráněných území. Nejvýznamnější je přírodní památka Niva Morávky, která získala v roce 2005 status evropsky významné lokality.

Dobratice

Okres: Frýdek-Místek
Počet obyvatel: 1 399
Katastr obce: 7,05 km²
Starosta: Radovan Otipka
<https://www.dobratice.cz/>

Obec Dobratice se nachází na Frýdecko–Místecku a je tvořena 5 sídelními jednotkami: Bukovice, Dobratice, Hranice, Podlesí, Šprochovice. Obec byla založena na konci 15. století nebo na počátku 16. století.

Obec žije bohatým kulturním i sportovním životem. Funguje zde několik spolků a sdružení. Celoročně je pořádána celá řada zajímavých kulturních a sportovních akcí. V popředí zájmu dětí i dospělých v obci je v poslední době lesopark a atrakce, které v příjemném lesním prostředí nabízí. Součástí hřiště pod základní školou je dětské hřiště, lanovka, venkovní posilovna, sportovní hřiště s umělým trávníkem na tenis, volejbal, nohejbal, fotbal. Obec rovněž spolupracuje s místními neziskovými organizacemi: Bez mámy z.s. a Dobratické spolčo, které se zaměřují na pomoc dětem bez rodičů v Africe nebo organizaci táborů pro děti z Dobratic a Vojkovic. Pro rekreaci lze využít příjemné prostředí dobratických rybníků.

Při návštěvě obce si nenechte ujít kostel sv. Filipa a Jakuba, kde je v přilehlém parčíku umístěn pískovcový monolit s plaketou jmen padlých občanů. Další pozoruhodnou památkou je Dřevěná zvonička pod Harendou, v rámci které je dodržována tradice, kdy se zvoní při úmrtí občana z dané lokality.

Krásy Dobratic jsou zmíněny v básni Ligotka Kameralna ve sbírce Slezských písní básníka Petra Bezruče.

Zároveň obec aktivně spolupracuje a podporuje místní podnikatele a zemědělce, zapojuje je přímo do různých obecních akcí, jako např. Selský den (propojení spolupráce místního zemědělce, MAS Pobeskydí a místního spolku zahrádkářů), velkonoční a vánoční jarmarky, Den Dobratic, kde podnikatelé prezentují své produkty a služby.

Pro vzdělávání dětí a žáků je v obci zřízena základní škola jejíž součástí je tělocvična i venkovní sportovní areál, který žáci využívají nejen pro výuku tělesné výchovy, ale i mimoškolní aktivity. Součástí školy je mateřská škola se čtyřmi odděleními na odloučených pracovištích – Dobratice a Vojkovice. V současné době se realizují stavební úpravy na otevření dalšího oddělení v Dobraticích. Obec má zřízenou obecní knihovnu, která kromě běžných služeb zajišťuje donáškovou službu pro handicapované občany a zároveň jsou zde pořádány různé vzdělávací a kulturní akce pro veřejnost.

Obec udržuje přeshraniční spolupráci se slovenskou obcí Zábiedovo v rámci pořádání sportovních a kulturních akcí.

Hnojník

Okres: Frýdek-Místek
Počet obyvatel: 1 484
Katastr obce: 6,42 km²
Starostka: Dagmar Malíková
<https://www.hnojnik.cz/>

Obec Hnojník leží na řece Stonávce. Hnojník je největší obcí Sdružení obcí povodí Stonávky. Obcí prochází silnice vedoucí z Frýdku-Místku do Třince. Okolí obce je na jižní straně lemováno výběžky Beskyd s nejbližším vrcholem Godulou.

První písemné zmínky o obci Hnojník se datují do roku 1305 v soupisu desátků vratislavského biskupství, avšak obec pravděpodobně vznikla jako slovanská ves již koncem 12. století. Ve 13. století zde vznikla farnost a byl vystavěn dřevěný kostel. Další dominantou obce je zámek a přilehlý park.

Zámek je kulturní památkou stavitelského umění a ukázkou bydlení dřívější šlechty. Stavitelé původní budovy nejsou známi, tu dodnes dochovanou nechal postavit

v 18. století Karel Václav Beess z Chrostiny v barokním slohu. V první polovině 19. století byl zámek přebudován v empírovém stylu. Zámek prošel pohnutou historií. V roce 1966 byl zámek odkoupen Státním statkem v Hnojníku. Nyní je zámek i park majetkem soukromé firmy a probouzí se k životu.

V obci působí dokonce 4 školy, česká MŠ a ZŠ a polská MŠ a ZŠ. Všechny školní budovy jsou nadstandardně vybaveny a jsou obklopeny zelení, zahradami a hřišti. Poskytují tak dětem velmi příjemné prostory pro výuku, a to nejen vnitřní, ale

i venkovní. Probíhá zde pravidelné vystupování žáků na akcích s kulturním programem: vítání občánků, benefiční koncert, setkání se seniory, rozsvěcování vánočního stromu apod. Děti také vyrábí drobné dárky pro klienty Charitního domu pro seniory, jehož majoritním vlastníkem je obec.

Obec podporuje spolkovou činnost těchto sdružení: Polský kulturně-osvětový svaz, Sbor dobrovolných hasičů, Svaz tělesně postižených, TJ Sokol, Český zahrádkářský svaz, Stáj Moncheri, Judo Beskydy, Jóga pro ženy, Včelaři, Rybářský svaz, Myslivecké sdružení, Klub důchodců, Sbor dobrovolných zpěváků. Obec disponuje širokou paletou sportovišť, prostor a prostranství pro společenské akce. Ze strany spolků jsou tato místa aktivně a často využívána.

Obec pečuje o své památky, které udržuje a obnovuje. Jedná se o kapličku, bystu J. Nepomuka, bystu T. G. Masaryka a hrobku Beessů. V oblasti životního prostředí obec pečuje o zeleň včetně ořezu stromů a jmelí prostřednictvím společnosti Služby Hnojník o.p.s. Obec provozuje sběrný dvůr, probíhá třídění odpadu prostřednictvím nádob na separovaný odpad včetně pytlů. Obec provedla výsadbu dvou líp srdčitých k příležitosti výročí 100 let České republiky včetně umístění žulového kamene s pamětní deskou.

Janovice

Okres: Frýdek-Místek
Počet obyvatel: 2 012
Katastr obce: 13,16 km²
Starosta: Svatopluk Běorský
<https://www.obecjanovice.cz/>

Obec Janovice se nachází v malebném podhůří Moravskoslezských Beskyd, 6 km jihovýchodně od města Frýdek-Místek a 5 km severovýchodně od Frýdlantu nad Ostravicí. Vzhledem k výhodné poloze a blízkosti hor, dochází v obci k výstavbě nových rodinných domů. V níže položených částech obce je zástavba situována podél silnice, ve výše položených částech obce lze hovořit již o rozptýleném charakteru zástavby.

Na území obce se lze dopravit pomocí příměstských linek MHD Frýdek-Místek. Toho využívají mnozí obyvatelé Frýdku-Místku a jezdí do Janovic za účelem sportovního vyžití a relaxace. V areálu školy jsou totiž volně dostupná sportoviště. Budova ZŠ je zrekonstruovaná, vybavená rekuperací. Škola je devítiletá, vybavená moderními učebními pomůckami. K dispozici má moderní laboratoř přírodních věd a počítačovou učebnu. Škola disponuje tělocvičnou a rozsáhlou zahradou na jejíž tvorbě se podílejí žáci v rámci projektu EKOŠKOLA. Škola má vlastní kuchyň a jídelnu. V obci je také nově zrekonstruovaná mateřská škola. V současnosti obec připravuje rekonstrukci budovy bývalé školy, kde vzniknou dvě další oddělení mateřské školy. Obě školy se zaměřují na environmentální výchovu.

Zástupci obce nemyslí ale pouze na děti, ale také na občany všech generací. Unikátní je již téměř dokončený domov pro seniory s malometrážními byty. Občané mohou využívat tzv. senior taxi. Obec zřizuje obecní prodejnu potravin v samoobslužném režimu 24/7 v místní části Bystré a v tomto režimu bude v blízké době fungovat i obchod v centru obce. Obec a občané jsou zapojeni do komunitního plánování sociálních služeb na území mikroregionu Frýdlantsko-Beskydy. V kinosále se pořádají různé populárně-naučné přednášky.

Na území obce působí celkem 13 spolků. Z mnohých akcí vyčnívá především Den obce Janovice, na kterém spolupracují všechny obecní spolky a který má návštěvnost 2 až 3 tisíce osob. V létě se koná promítání letního kina. Další zajímavé akce: Folklorní festival Ondrášovské slavnosti, cyklistický závod Janovické kopečky, lampionový průvod, turnaj v badmintonu a další.

Obec má digitální povodňový plán včetně měřičů hladiny na tocích v obci. Obec nyní realizuje rozsáhlý projekt výstavby ČOV a stokové sítě.

Litultovice

Okres: Opava
Počet obyvatel: 926
Katastr obce: 10,35 km²
Starosta: Jan Birgus
<https://www.litultovice.cz/>

Litultovice se nachází na Opavsku, v mírně zvládně zemědělské krajině. Obcí procházela historická hranice Slezska. Součástí obce jsou tři přilehlé osady: Choltice, Luhy a Pilný Mlýn. Obec je členem dobrovolného svazku obcí Mikroregion Hvozdnice.

Litultovice mají jméno od svého zakladatele Litulta (Lutulta, Litolta).

Zámek Litultovice byl v 15. století původně vystavěn jako tvrz. Dnes je v objektu zámku umístěn obecní úřad s historickou obřadní síní, lékárna, zámecká restaurace, muzeum a knihovna.

Na katastru obce se nachází mnoho památek místního významu (kříže, kaplička, kostel sv. Bartoloměje, sochy, památníky, fara a budova školy). Turisticky atraktivním cílem je dřevěný mlýn v místní části Choltice. Větrný mlýn z roku 1833, lidově zvaný „větřák“, je celodřevěný, tzv. beraniho, též kozelčího typu. Bedněná kostra větřáku se sedlovou střechou, u křídel zkosenou, je ukončena cca 20 cm nad terénem, aby nebránila otáčení mlýna. Celková výška objektu je 12,50 m. Větrný mlýn se stal součástí tzv. Technotrasy v roce 2020. Turisté si mohou dopředu rezervovat prohlídku této technické pamětihodnosti.

V Litultovicích působí řada aktivních spolků: rybáři, myslivci, kynologové, stromkaři, mlynáři, klub důchodců, dobrovolní hasiči, TJ Sokol či cyklistický spolek Babylonbike.

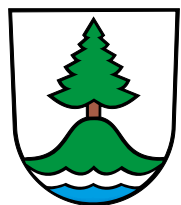
Novostavba hasičské zbrojnice poskytuje stání pro dvě zásahová vozidla, sociální zázemí pro jednotku JPO, kancelář velitele, školící místnost a krizové centrum pro případ mimořádných událostí, které je schopno poskytnout i nouzové ubytování osobám postižených mimořádnou událostí. Budova má veřejnou cvičnou horolezecká stěna, která slouží nejen široké veřejnosti, ale i mladým hasičům. Na střeše byla instalována fotovoltaická elektrárna, která napájí Úřad městyse Litultovice.

Společně se společností ČEZ inovace se městysem účastní ověřovacího projektu komunitní energetiky zahrnující podrobné sledování energetických toků (elektriny) v rámci 5 obecních objektů a 5 rodinných domů. V rámci péče o životní prostředí městysem dlouhodobě podporuje výsadbu stromů, a v některých případech i keřů, podél polních cest ve svém majetku. V současné době je takto již osázeno 5 km polních cest a dva remízky. Městysem zavedl evidenční systém sběru odpadu, který v kombinaci s čipováním popelnic umožňuje provádět platbu za kapacitu nádoby (popelnice). Došlo tak k výraznému snížení množství komunálního odpadu.

Ostravice

**OBEC
OSTRAVICE**

Okres: Frýdek-Místek
Počet obyvatel: 2442
Katastr obce: 27,71 km²
Starostka: Pavlína Stankayová
<https://www.obec-ostravice.cz/>

Ostravice leží v centru rekreační oblasti Beskyd bezprostředně pod nejvyšším beskydským vrcholem Lysou horou a horou Smrk. Podhorská obec spadá pod správní obvod obce s rozšířenou působností Frýdlant nad Ostravicí. První dochovaná písemná zmínka o obci pochází z roku 1581 z Urbáře hukvaldského panství, kde se o ní píše jako o vsi OSTRAWICZE.

Mezi historické památky obce patří barokní budova fojtství z roku 1789 a římskokatolický farní kostel Nejsvětější Trojice postavený v roce 1789. V místní části Hamrovice na tzv. Ďábelském ostrově se nachází srub Petra Bezruče, kde je umístěné básníkovo muzeum. V obci je také evangelický kostel, od kterého se naskýtají úchvatné výhledy do údolí.

Okolí obce je hornaté, terén je nepravidelně členitý se středně skloněnými a příkrými svahy a nepravidelnými hřbety. Celá oblast je rozbrázděna hustou sítí bystřin a potůčků. Území obce Ostravice je součástí turistického regionu Severní Morava a Slezsko a náleží do turistické oblasti Beskydy – Valaško, která vyniká zejména pro malebnost přírody a folklór. O zachování původních místních zvyků a lidové slovesnosti se stará řada místních spolků:

např. folklórní soubor Grunik či sdružení Obnova řemesel v Beskydech. Za návštěvu stojí určitě Ráj dřevěných soch.

Největším bohatstvím obce je horská příroda, klid a krásné výhledy. Lokalita tak nabízí k relaxaci či turistickému a sportovnímu vyžití. Na své si přijdou turisté, jak v letním, tak i v zimním období. Rekreatanti a návštěvníci mají bohatý výběr turistických tras, běžeckých tras, cyklotras. Zároveň jsou zde organizovány sportovní a outdoorové závody jako LH 24, B7 nebo Adrenalin Cup. V Obci Ostravice naleznete kvalitní restaurační a hotelové služby. Celoročně dostupné horské hotely a chaty se mohou stát i vaší oblíbenou destinací. Stačí sem jen zavítat. K dispozici jsou stravovací a ubytovací kapacity, rehabilitační zařízení, kryté bazény, tenisové kurty, sauny a další řada kvalitních služeb.

Obec žije bohatým spolkovým, společenským, kulturním a sportovním životem i díky aktivním místním spolkům a organizacím. Pravidelně se zde organizují akce za hojně účasti místních, chaťářů a návštěvníků ze širokého okolí. Z nejnámějších akcí je Den obce s gastro soutěží nebo soutěž hudebníků na heligonku Beskydská heligonka.

Palkovice

Okres: Frýdek-Místek
Počet obyvatel: 3518
Katastr obce: 21,73 km²
Starosta: Radim Bača
<https://www.palkovice.cz/cs>

Obec Palkovice se nachází ve východní části Moravskoslezského kraje, v podhůří Beskyd. Je tvořena dvěma místními částmi, Palkovice a Myslík, původně samostatné obce sloučené v roce 1980 v jeden celek.

Rozmanitost krajiny Palkovické hůrky a Metylovické pahorkatiny na relativně malém území obce je bohatstvím místních obyvatel a lákadlem turistů. Zemědělství a lesnictví hraje v ekonomice obce významnou roli.

Největšími zajímavostmi Palkovic jsou: poutní místo Lurdy, kostel svatého Jana Křtitele, kaple svatého Mořice a kaple Sedmibolestné panny Marie. V okolí se dále nachází řada atraktivit regionálního i národního významu: nejnavštěvovanější centrální část Moravskoslezských Beskyd se svým výběžkem Ondřejníkem, hrad Hukvaldy, městská památková zóna Štamberk nebo rekreační přehrada Olešná. Obec rovněž myslí na zázemí pro nenáročnou turistiku a byla vybudována tzv. kardiostezka, která je vhodným místem pro vycházky a kde je možno využít řadu fitness cvičebních strojů umístěných ve volné přírodě. Na Palkovických hůrkách, v obecním lese, vzniká pod záštitou spolku Flow Trails Palkovice dráha pro horská kola.

Obec žije bohatým spolkovým, společenským a kulturním životem. Za zmínku stojí největší místní

spolek s historií od roku 1912 TJ Sokol Palkovice, který má přes 600 členů a nabízí široké spektrum sportovních aktivit včetně jachtingu, kopané, volejbalu, tenisu, badmintonu a stolního tenisu. Zároveň zde působí skautský oddíl založený v roce 1987 TOM Žlutý kvítek, který dosáhl mnoha úspěchů na krajské i mezinárodní úrovni. Zároveň se zde o kulturní vyžití stará dechovka Palkovjanka či divadelní soubor NAHLASI. Aktivní jsou také zahrádkáři. Mezi další zajímavosti patří existence vinohradu a pravidelné konání Palkovického vinobraní. Občané se také baví díky Enduro Teamu Palkovice.

Obec Palkovice klade důraz na zvyšování úrovně vzdělávání v místní základní a mateřské škole, v rámci které dochází k navyšování kapacity pro místní děti. Děti mají např. k dispozici hned několik tělocvičen. Zároveň jsou v obci zřízeny dvě knihovny. Obec citlivě přistoupila k architektonické transformaci centra obce s pomocí návrhů architekta Kamila Mrvy. V obci najdeme zrekonstruovanou prodejnu potravin, kavárnu, obecní úřad, přednáškový sál. V blízkosti je pak umístěno fotbalové hřiště a rozlehlé dětské hřiště.

Obec neopomíná ani přeshraniční spolupráci, ať už s polskou obcí Porabka nebo na slovenské straně s vesnicemi Velký Grob a Zázrivá. Obec má nově zpracovaný vizuál, ústředním motivem je obláček, který evokuje ovečku.

Foto: JARINKO

Smilovice

Okres: Frýdek-Místek
Počet obyvatel: 857
Katastr obce: 7,85 km²
Starosta: Martin Eschner
<https://www.smilovice.cz/>

Obec se rozkládá na severním úpatí Moravsko-slezských Beskyd. Z jižní strany se nad ní zvedají stráně Goduly (738 m n.m.) a Gutského vrchu (742 m n.m.). Smilovice jsou součástí historického území tzv. Těšínského Slezska. V rámci obce najdeme také místní část Rakovec. Ostatně raka najdeme také ve znaku obce. Obec se nachází v blízkosti polských i slovenských hranic.

Obec dostala své jméno po Františku Smylovi, který sem přiváděl nové obyvatele. Byli to zejména rumunští Valaši, kteří osidlovali obec a celé Těšínsko. Za tyto služby byl Smyl povýšen na panoše a stal se dokonce starostou Těšína. Ze Smilovic pochází kořeny Leoše Janáčka. Jeho předkové bydleli v dřevěné chalupě zvané „pavlač“ poblíž hřbitova. Stavení se však nedochovalo. Dalším významným rodákem je Jerzy Buzek, který byl v letech 1997 až 2001 předsedou polské vlády, později také člen Evropského parlamentu.

Pro bohatý komunitní život slouží prostory Sport centra Smilovice a společenského sálu při obecním úřadu. Vzhledem k velikosti obce zde působí překvapivě mnoho aktivních spolků: Český svaz včelařů, Klub fotografů, Křesťanské společenství, Myslivecké sdružení, Polský kulturně osvětový svaz, Otužinci, Spolek Godula, SRPŠ při ZŠ

Smilovice, Sportcentrum, Svaz tělesně postižených, ČZS – zahrádkáři, Sportovní klub SC Smilovice, Nadace Smilovice pomáhají, Smilovičtí běžci. Nadační fond Smilovice pomáhají pořádá jednou ročně charitativní běh. Výtěžek ze závodu putuje na pomoc hendikepovaným dětem. Místní knihovna pořádá výstavy, besedy, akce pro děti a počítačový kroužek pro děti.

Obec Smilovice je členem mikroregionu Stonávka, toto sdružení obcí hájí společné zájmy deseti samospráv, usiluje o rozvoj území a propagaci regionu. Obce mikroregionu jsou rovněž zapojeny do několika evropských projektů v rámci přeshraniční spolupráce. Obecně prospěšná společnost STONAX o.p.s., založená devíti obcemi v roce 2000 vykonává funkci administrátora při dotační činnosti a plní svou roli při prosazování dalšího rozvoje venkovských oblastí. Obec Smilovice je členem Sdružení místních samospráv ČR, Svazu měst a obcí České republiky, Regionální rady Třinec a Spolku pro obnovu venkova.

V obci najdeme ovčí farmu Prokeš. Farma se zabývá chovem ovcí masného plemene Suffolk již od roku 1999. Dále chová také mléčné plemeno ovcí Lacaune. Farma produkuje vynikající regionální produkty – masné výrobky, mléko, jogurty a sýry.

Spálov

Okres: Nový Jičín
Počet obyvatel: 909
Katastr obce: 19,31 km²
Starostka: Ludmila Sucháčková
<https://www.spalov.cz/>

Městys Spálov leží na Odersku, v podhůří Oderských vrchů. Nedaleko městyse se nachází Vojenský újezd Libavá. Spálov najdete nedaleko hranice Olomouckého a Moravskoslezského kraje. Městys Spálov je součástí dobrovolného svazku obcí Mikroregion Odersko.

Spálov zná mnoho lidí díky poutnímu místu Panny Marie ve Skále. Toto poutní místo se nachází 2,4 kilometru severně od Spálova. Není zde žádná svatyně, ba ani kaplička. Zato příroda obklopila toto tajuplné místo zvláštním mystickým půvabem. Chráněnou klenbu nahrazují košaté koruny buků a javorů, kněžiště s vždy bohatě ozdobeným oltářem tvoří skalní stěna s nehlubokou jeskyňkou, v níž stojí soška Panny Marie. Podle lidové pověsti prý vzniklo poutní místo Panny Marie ve Skále na základě zázračného uzdravení na smrt vysíleného vojáka z konce třicetileté války. Každoročně se zde koná svatá pouť. Další zajímavostí v blízkém okolí Spálova je tzv. Petrova skála. Při toulkách Poodřím nelze minout také Balerův mlýn. Jedná se o nejmenší dochovaný větrný mlýn holandského typu v Česku, který se nachází v polích nad obcí Spálov.

V roce 2019 byl právem zařazen v anketě Ceny cestovního ruchu mezi pět nejromantičtějších míst Moravskoslezského kraje.

Městys Spálov je známý také svou Spálovskou pekárnou. Pro voňavý chléb, pečivo, či koláče (pecáky) si sem jezdí lidé z širokého okolí. Městys Spálov je zřizovatelem ZŠ a MŠ Spálov. Základní škola sídlí v budově bývalého zámku a vzhledem k velkému nárůstu žáků za posledních cca 8 let bylo nutné stávající prostory rozšířit o přístavbu, ve které jsou umístěny čtyři nové odborné učebny a patřičné zázemí (šatny, kabinety a soc. zařízení.) Tento nárůst počtu žáků byl způsoben především realizací výuky na základech Montessori pedagogiky, díky čemuž se škola stala známou a využívanou i pro žáky z okolních obcí a měst. Přístavba školy je přihlášena do soutěže Zlatá cihla.

Městys nabízí všem spolkům k pořádání kulturních akcí zdarma užívání sokolovny a veřejných prostor. O bohatý komunitní život se v obci starají aktivní spolky: včelaři, Sdružení rodičů a přátel dětí školy při ZŠ, myslivecký spolek Královec, TJ Spálov, dobrovolní hasiči, 3. skautský oddíl Omnia Spálov.

Staré Těchanovice

Okres: Opava

Počet obyvatel: 128

Katastr obce: 7,49 km²

Starosta: Filip Haferník

<https://www.staretechanovice.cz/>

Malá obec Staré Těchanovice se nachází na Vítkovsku nedaleko vodní nádrže Kružberk. Rozprostírá se v mírně kopcovitém terénu. Na okolní čistou přírodu je nejkrásnější pohled z rozhledny Těchanovická vyhlídka. Obec je členem venkovského mikroregionu Moravice a MAS Opavsko.

První zmínky o dnešní obci Staré Těchanovice pocházejí z roku 1377. Ve Starých Těchanovicích stojí od roku 1838 kostel sv. Petra a Pavla s dřevorezby obou světců a křížem z 18. století a kaple Čtrnácti Božích pomocníků z roku 1928. Lidé žijící ve Starých Těchanovicích se v minulosti zabývali převážně těžbou v místních břidlicových dolech, zemědělstvím a prací v lese. V současnosti většina obyvatel za prací dojíždí do Vítkova, Budišova nad Budišovkou nebo do Opavy.

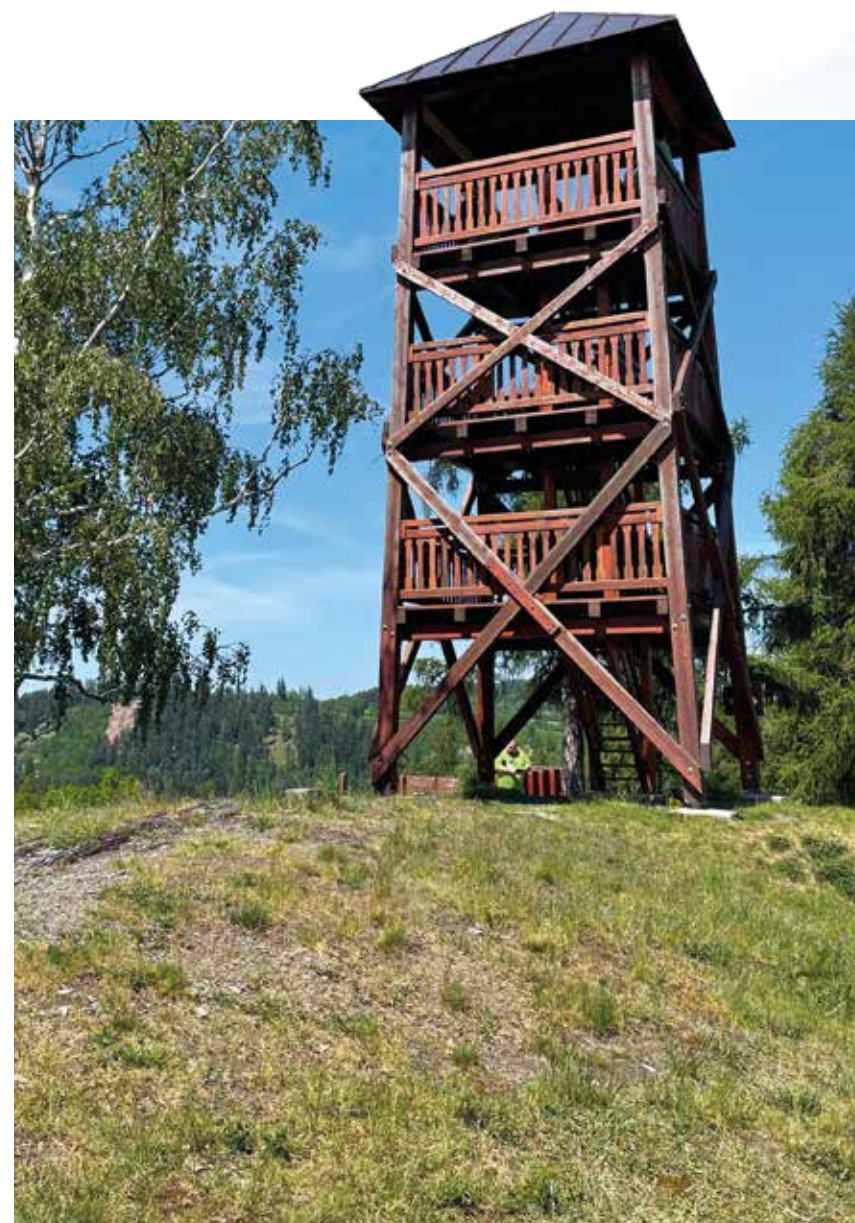
Obec má velký společenský sál v obecním domě a jednu malou společenskou místnost, kde jsou organizovány tvořivé dílničky a kurz keramiky. Dále je k dispozici obecní hřiště, kde probíhají větší společenské akce jako Den obce nebo GulášFest. GulášFest je rok od roku oblíbenější. Posledního ročníku se účastnilo neuvěřitelných 1 200 návštěvníků.

Obecní knihovna je umístěna v prostorách obecního domu a obec hradí veškeré náklady, které

s provozem knihovny souvisejí. V obci s ohledem na její velikost působí pouze jeden spolek, neformální a oficiálně nezapsaný Starotěchanovický spolek, který je složen z některých zastupitelů, jejich rodinných příslušníků a dalších občanů. Vzhledem k velikosti obce je celkový počet 28 společenských akcí za rok poměrně úctyhodný. V katastru obce není žádné školské zařízení. Jedna z místních částí obce je i bývalá lázeňská osada (Jánské Koupele), o tomto bývalém lázeňském místě obec dlouhodobě informuje své obyvatele prostřednictvím seminářů a prezentací.

Obec před několika lety kompletně změnila veřejné osvětlení na úsporné LED osvětlení a zateplila dva své objekty, vyměnila kotel na pevná paliva za úspornější a vytvořila fotovoltaickou elektrárnu s akumulací, ze které se v případě nečerpání napájí právě i veřejné osvětlení, čímž dochází k dalším úsporám energií.

V rámci odpadového hospodářství, má obec zaveden systém door2door, tzn. občané vlastní několik popelnic (směsný odpad, papír, plasty, bioodpad), z nichž dle svozového kalendáře dochází k pravidelným výsypům a svozům. Občané mají rovněž k dispozici kompostéry, do kterých mohou ukládat bioodpad. K dispozici je občanům také obecní štěpkovač.

Střítež

Okres: Frýdek-Místek
Počet obyvatel: 1 047
Katastr obce: 6,14 km²
Starostka: Michaela Porvisová
<https://www.obecstritez.cz/>

Obec Střítež leží ve zvlněné pahorkatině v podhůří Moravskoslezských Beskyd na říčce Ropičanka, přítoku Olše a na Černém potoku. Historie Stříteže sahá do konce 12. století, i když první historická zmínka o obci je až z roku 1305.

Z historického hlediska je chloubou obce především římskokatolický kostel sv. Archanděla Michaela či zděná kaplička sv. Marka ve tvaru rotundy a evangelická hřbitovní kaple z roku 1860 s věží a zvonem o váze 117 kg. Zároveň se zde nachází pomník Josefa Mánese, který několik let v obci sbíral inspiraci a náměty pro svá malířská díla.

Místní obyvatelé mají možnost se přímo zapojit do rozvoje obce a své podněty předávat a diskutovat se starostkou obce v rámci tzv. dnů „Na kávičku se starostkou“.

Obec se snaží motivovat své občany v oblasti třídění a prevenci vzniku odpadů formou slevy z poplatku za odpady, což vede místní k zodpovědnějšímu nakládání se svým odpadem, nárůstu produkce tříděných odpadů, a naopak pokles produkce směšného komunálního odpadu.

V obci nechybí digitální povodňový plán ani místní energetická koncepce. Zároveň je v obci či na

budovách obce nainstalováno několik senzorů, ať už ve vazbě na měření kvality ovzduší, množství vody, tak intenzity dopravy a hluku.

Do organizace společenských akcí jsou aktivně zapojeny spolky a místní organizace, včetně knihovny a základní a mateřské školy – jedná se např. o Den matek, vítání občánků, gratulace jubilantům nebo Střítežské léto.

Obec vytváří příjemné prostředí pro seniory. Byl vybudován dům pro seniory s osmi bytovými jednotkami. Kolem se aktuálně plánuje úprava veřejného prostranství. V přízemí domu pro seniory funguje malá kavárna.

Obec se dlouhodobě stará o místní zeleň a pomáhá obecními stroji zkulturnit prostředí kolem rybníků. Díky finanční podpoře z evropských zdrojů došlo k revitalizaci centra obce zahrnující modernizaci zelených ploch včetně výsadby nové zeleně a modernizace systému veřejného osvětlení.

Obec finančně podporuje místní včelaře, rybáře a myslivce. Velmi aktivní je klub důchodců a také zahrádkáři. Tradičním pokrmem jsou bramborové placky. Výborné jsou ve slané i sladké variantě.

Vělopolí

Okres: Frýdek-Místek
Počet obyvatel: 295
Katastr obce: 2,99 km²
Starosta: Tomáš Grohmann
<https://www.velopoli.cz/>

Obec leží v podhůří Moravskoslezských Beskyd ve zvlněné pahorkatině a patří do sdružení obcí povodí Stonávky. Obcí protéká potok Vělopolka, přítok říčky Ropičanka. Obec Vělopolí je zapojena do MAS Pobeskydí sídlící v sousední obci Třanovice.

Obec se nachází mimo hlavní komunikační tahy, místní komunikace ji napojuje na silnici I/48 v Horním Žukově a silnici I/68 ve Stříteži. Do značné míry izolovaná poloha obce byla jednou z příčin, že si dodnes zachovala svůj původní podhorský zemědělský charakter a drobná hospodářství jsou stále nedílnou součástí života dvou stovek místních obyvatel i zdejšího koloritu.

Za pozornost určitě stojí 160 let stará památkově chráněná lípa. Klidné a příjemné okolí obce s typickou rozptýlenou zástavbou vybízí k romantickým procházkám, pěším túrám, výletům na kolech nebo i na koních. Z výše položených částí obce je překrásný výhled na Beskydy, nedalekou ostravskou aglomeraci a níže položené obce v údolích řek Stonávky a Ropičanky.

Obec klade se velký důraz, aby zeleně v krajině přibývalo a byla druhově rozmanitá. Každý pokácený strom v obci je nahrazen minimálně jedním nově vysazeným stromem. Na podporu obnovy zeleně probíhají organizované výsadby zeleně. Sází se na obecních pozemcích i na soukromých.

Na výsadbě obec spolupracuje s místními spolky, do sázení se zapojují ochotně i občané. Tímto způsobem se podařilo vysadit několik stovek druhově rozmanitých ovocných stromů. Výsadba alejí na území obce, stromořadí a pásů zeleně pomáhá snížení větrné a vodní eroze, zvyšuje ekologickou stabilitu území a zlepšuje podmínky pro vsakování dešťových vod. Do budoucna chce obec revitalizovat místní park tak, aby vznikl areál pro společenské akce a místo aktivního i pasivního odpočinku. Projekt dbá na zachování přírodních hodnot parku.

Obec aktivně podporuje spolky, jako např. myslivce, rybáře, včelaře. Spolky mají možnost bezplatného využívání obecních prostor a spolupracují na obecních akcích. Myslivci mají v dlouhodobém pronájmu část obecního pozemku, na kterém vytvořily remízek a myslivecké políčko. Rybáři se starají např. o místní rybníček, který v minulém roce osadili Amury.

Ve Vělopolí působí jezdecký klub JK Vělopolí zaměřený na nižší sport, rekreační jízdu a agroturistiku. JK Vělopolí disponuje unikátní pískovou jízdárnou o rozměrech 50 x 25 m. Klub každoročně pořádá akce regionálního významu jako např. Vělopolská podkúvka (klubové závody pro děti a amatérské jezdce), letní tábory nebo víkendové pony kluby. Služby klubu využívají nejen občané a děti z Vělopolí, ale i ze širšího okolí.

Vražné

Okres: Nový Jičín
Počet obyvatel: 834
Katastr obce: 15,21 km²
Starosta: Lukáš Bršťák
<https://www.vrazne.cz/>

Obec Vražné vznikla ve své dnešní podobě v roce 1953 sloučením tří, historicky dlouho samostatných obcí Dolní Vražné, Horní Vražné a Hynčice. Vražné je obcí typicky zemědělskou, je obklopena poli s kvalitní půdou. Jedná se o území Moravské brány, u řeky Odry, zástavba obce lemují přítok Odry – Vraženský potok. Vražné má tři místní části: Vražné, Hynčice a Emauzy. V délce 3,5 km protíná obec těleso dálnice D1. Obec Vražné je součástí dobrovolného svazku obcí Mikroregion Odersko.

Na území obce se nachází hned několik historických památek. Nejvýznamnější z nich jsou: Kostel sv. Petra a Pavla a Rodný dům Johana Gregora Mendela. Rodný dům Johana Gregora Mendela je registrovanou kulturní památkou. Od roku 2002 je rozsáhlý původní rolnický statek ve vlastnictví nadačního fondu Rodný dům J. G. Mendela. V roce 2007 byla dokončena úplná rekonstrukce objektu a zahrady. Návštěvnické centrum venkovského regionu Moravské Kravařsko zahrnuje muzejní expozici, ubytovnu pro až 45 osob, posluchárnu, společenský sál, výstavní galerii, kavárnu, prodejnu upomínkových předmětů a obecní knihovnu. Kromě prohlídky muzea je centrum využíváno pro pořádání seminářů i školení, přednášek, výstav výtvarného umění, ale také k pořádání rodinných oslav, svatebních obřadů i hostin, koncertů a společenských akcí. V roce 2023 se zde uskutečnila benefiční módní přehlídka za účasti předních českých návrhářů.

Z častých společenských akcí lze vyzdvihnout originální nápad, kdy se na počátku každého roku pořádá tzv. Black and White party. Je zaměřena na seznámení nově přistěhovaných občanů obce se starousedlíky. Za zmínku stojí každoroční soutěž Babetatlon, kdy své síly měří závodníci na babetách. Na podzim probíhá na hřišti zvaném Fazole drakiáda, kterou pořádá místní neregistrovaný spolek Maminky. Soutěží se o nejkrásnějšího draka. Mnohé akce pořádá také seniorský spolek Babinec. Na hřišti Fazole je občanům k dispozici in-line dráha.

V obci je tzv. malotřídka pro 1.–5. ročník základního školství. Jedná se o útulnou školu doslova „rodinného typu.“ Mateřská i základní škola úzce spolupracují a využívají mnohé prvky alternativních didaktických metod – prvky Montessori, badatelské a projektové výuky, činnostní a zážitkové pedagogiky.

V roce 2022 byla vysázena při výročí 200 let od narození J. G. Mendela hrušňová alej. V aleji vysázeno 200 kusů hrušní různých odrůd. Výsadba probíhala jako komunitní akce. Občané si mohli vysadit svou hrušeň, o kterou mohou dále pečovat a až začne hrušeň plodit, tak sklízet úrodu. V roce 2023 proběhla v Mendelově aleji další komunitní akce nazvaná Pojmenuj si svou hrušeň. Děti ze ZŠ a MŠ připravily keramické tabulky, na kterých jsou uvedena příjmení všech obyvatel obce.

Vřesina

Okres: Ostrava-město
Počet obyvatel: 2 831
Katastr obce: 8,65 km²
Starosta: Petr Řeháček
<https://www.vresina.cz/>

Obec se rozkládá na obou březích říčky Porubky, na nedalekou Ostravu je napojena městskou hromadnou dopravou. V severní části obce pak zástavba přechází plynule do sousedního ostravského městského obvodu Krásné Pole. Znak obce představuje zelený štít se stříbrným květem vřesu, se zlatou bliznou a zlatými kališními listy.

První známá písemná zmínka o obci je v listině o rozdílech knížectví opavského z roku 1377. Je však pravděpodobné, že Vřesina existovala již před tímto datem – dobu jejího vzniku lze odhadnout na 2. polovinu 12. století až 1. polovinu 13. století, kdy v této oblasti probíhalo české osídlování. Od 14. do 17. století jsou z dochovaných archivních písemností známa jména řady držitelů Vřesiny. Od roku 1461 se stala Vřesina na poměrně dlouhou dobu součástí velkopolského panství. Od roku 1702 se stala Vřesina (ves i dvůr) součástí klímovického panství v držení Wilczků, v němž zůstala až do první pozemkové reformy, kdy byl dvůr rozparcelován. V roce 1850 byla postavena nová škola, ve 2. polovině 19. století se začala Vřesina postupně měnit v dělnickou vesnici – přibývalo chalupníků a bezzemků, kteří odcházeli pracovat do ostravských dolů a vítkovických hutí. V roce 1998 byl v obci dostavěn kostel sv. Antonína Paduánského, jeho podoba připomíná otevřenou bibli.

Známým vřesinským rodákem je národní buditel Msgr. Kazimír Tomášek, který se koncem 19. století podílel na rozvíjení českého kulturního a národního života v českých a slezských vesnicích.

V obci se koná řada společenských akcí, mezi nejvýznamnější patří: Obecní ples – každoročně konaná akce v Domě zahrádkářů ve spolupráci s Vřesinskou vinotékou; Den obce – každoročně konaná akce v měsíci červnu ve sportovním areálu Opusta a přilehlém okolí; Dožínky – v roce 2022 znovuobnovená akce, kterou pořádá soukromý zemědělský subjekt ve spolupráci s obcí; Stavění Máje a další.

Ve Vřesině je aktivních několik spolků jako např. DTJ Vřesina, hasiči, myslivci, ale také vodní skauti – oddíl Albatros, divadelní spolek Divoch. Skauti využívají místní rybníky. Ve Vřesině je mateřská škola a 1. stupeň základní školy. Kolem školy se rozkládá sportovní areál, který je využíván nejen žáky, ale i veřejností. Dále obec disponuje sportovním zázemím v areálu U Opusty – hřiště s přírodní a umělou trávou, dvěma novými moderními dětskými hřišti, halou na tenis a badminton, tenisovými kurty. Pro konání akcí se využívá tzv. Dům zahrádkářů a také nově zrekonstruovaný sál nad hasičskou zbrojnicí. Obec plánuje revitalizaci veřejného prostranství v centru obce. Obec spolupracuje s podnikatelským subjektem – Skalka Family Parkem.

Žabeň

Okres: Frýdek-Místek
Počet obyvatel: 977
Katastr obce: 3,36 km²
Starosta: Vladan Válek
<https://www.zaben.cz/>

Obec Žabeň leží v Moravskoslezském kraji ve výšce 266 m n. m., na území vymezeném toky Olešnou a Ostravicí, hraniční řekou mezi historickými zeměmi Slezskem a Moravou. Středem obce prochází silnice spojující Ostravu a Frýdek-Místek. Obec se v minulosti nazývala též Žabno či Žabná. Ve znaku obce najdeme žábu. Obec Žabeň je členskou obcí dobrovolného svazku obcí Slezská Brána a mikroregionu Olešná.

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1460. Tehdy náležela paskovskému lénu olomouckého biskupství. Tereziánský katastr moravský uvádí v polovině 18. století v Žabni pět sedláků, jednoho zahradníka a třináct chalupníků. Obec nemá kostel, ale v první polovině 19. století zde byla postavena kaple jako díkuvzdání za odvrácení moru, zasvěcená sv. Fabiánu a Šebestiánu. O kapli se vždy starala obec.

V obci byl v roce 1887 založen Sbor dobrovolných hasičů. Národní škola byla postavena v roce 1904. V současnosti se škola rozšiřuje, došlo k vybudování dvou nových oddělení mateřské školy. Na zahradě u mateřské školy je postavena nová jurta, která bude sloužit dalším dětem z mateřské školy.

Vejde se do ní jedna třída. Děti se už do neobvyklého domečku moc těší. V obci roste počet obyvatel, přibývá výstavba rodinných domů. Pro sportovní využití nechala obec vybudovat moderní sportovní halu se zázemím.

V rámci občanské vybavenosti zde najdeme jednu prodejnu potravin a restauraci. Kulturní a společenské akce probíhají v kulturním domě. Akce zajišťují spolky TJ Sokol, Sbor dobrovolných hasičů, Rada rodičů při ZŠ a MŠ a další. Za prací občané převážně dojíždějí. Mezi nejvýznamnějšími podniky působící na katastru Žabně se řadí Biocel Paskov a.s., Abex Substráty a.s., Ivánek-Zeman v.o.s. – realizace a údržba zeleně.

Pravidelné akce v obci: Dětský karneval, Den obce, Retro párty, Halloween párty, koncerty, Tříkrálová sbírka, otevřená knihovna, kladení věnců, oslavy jubilantů, vítání občánků, letní kino, rozsvícení vánočního stromu, Mikulášská nadílka, Betlém. Knihovna pořádá tyto akce: Virtuální univerzita třetího věku, Bookstart, výstavy, besedy, Den pro dětskou knihu, přednášky a další. Obec navázala družbu se slovenskou obcí Žabokreky pri Martině.

VESNICE MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE ROKU 2024

Vydavatel: Moravskoslezský kraj

Redakční zpracování: odbor regionálního rozvoje a cestovního ruchu

Foto na titulní stránce: Libor Stavjaník – Studio TOAST

Realizace a design: Agentura API s. r. o.

© 2024

Krajský úřad – Moravskoslezský kraj
28. října 117, 702 18 Ostrava

Tel.: 595 622 222
Fax: 595 622 126
E-mail: posta@msk.cz
www.msk.cz
ISBN: 978-80-7576-090-6